

106/2008* sayılı TAVSİYE KARARI

Küreselleşmenin KEİ Üyesi Devletlerde Sosyal Politikalara Etkisi

1. Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenterler Asamblesi; sınır ötesi serbest fikir ve bilgi alışverişi ile mal ve hizmetlerin sınır ötesi serbest dolaşımı sayesinde dünyanın her yerinde insanları birbirine bağlama süreci olarak, küreselleşmenin, KEİ üyesi devletler için daha yüksek büyümeyi, gelişmiş beşeri kalkınmayı ve refah potansiyelini barındırdığını kabul etmektedir. Asamble aynı zamanda uluslararası rekabetin yarattığı tehlikelerin ve insanlar, aile ve toplum üzerindeki etkisinin tamamen farkındadır. Asamble, bu açıdan, 60/2002 sayılı “Küreselleşme: KEİPA Üyesi Ülkeler İçin Tehlikeler ve Beklentiler” ve 93/2006 sayılı “Küreselleşme Süreci ve Kültürel Çeşitlilik İçin Olası Tehdit” konulu tavsiye kararlarını hatırlatmaktadır.

2. Parlamenterler Asamble, ayrıca KEİ üyesi devletlerin çoğunun, küreselleşme ve merkezi planlı ekonomiden pazar ekonomisine geçişten oluşan çift yönlü bir sorunla karşı karşıya kaldıklarını kabul etmektedir. Küresel ekonomiye girişle birlikte bu geçiş sürecine bağlı verim düşüşü, artan eşitsizlik ve yaygın yoksulluk da ağırlaştırmıştır. Nüfusun belirli grupları, bundan özellikle etkilenmişler ve bilhassa ortadan kaldırılan sosyal güvenlik ağlarının yerine geçebilecek yeni sosyal güvenlik ağlarının mevcut olmadığını anladıklarında, değişimin yarattığı maliyetin farkına varmışlardır.

3. Parlamenterler Asamble, bu bağlamda “KEİPA Üyesi Ülkelerde Geçiş Sürecindeki Sosyal Garantiler” (14/1996); “Mülteciler ve Yerlerinden Edilmiş Kişilerin Hakları ve Sosyal Korunması” (21/1997); “Karadeniz Ülkelerinde Göçmen İşçilerin Korunmasına Ait Hukuki Çerçeve ve Göçmen Toplulukları ile Evsahibi Ülke Arasındaki İlişkiler” (51/2001); “Kadının Politik, Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Hayata Katılımı” (61/2002); “İşsiz İnsanların Yeniden Toplumla Bütünleşmesi” (67/2002); “KEİ Üye Ülkelerinde Yoksulluğa Karşı Mücadele” (74/2003); “Engelli İnsanların Sosyal, Ekonomik ve Vatandaşlık Haklarının İyileştirilmesi” (77/2004); “KEİ Üyesi Devletlerde Yaşam Kalitesinin İyileştirilmesi” (100/2007); “KEİ Üyesi

---

* 5 Kasım 2008 tarihli Parlamenterler Asamble Müzakeresi (bkz. Kültür, Eğitim ve Sosyal İşler Komisyonu tarafından 24 Eylül 2008 tarihinde Aleksandrapolis’te gerçekleştirilen Otuz Birinci Oturum’da müzakere edilen GA32/CC31/REP/08-tr sayılı “Küreselleşmenin KEİ Üyesi Devletlerde Sosyal Politikalara Etkisi” konulu Rapor, Raportör: Evdoxia Kaili - Yunanistan)

Devletlerde Sosyal Uyum: Siyasal İstikrara Katkısı” (103/2008) konulu tavsiye kararlarını hatırlatmaktadır.

4. Asamble, işgücü piyasasının ve eğitim sisteminin yeni rekabet kaynaklarına uyarlanmasına dair sorunların üstesinden gelebilmek amacıyla çağdaş ekonomi ve teknoloji ortamının, yükselen ekonomik akımlara ve yenilenen sosyal politikalara hızlı bir intibakı gerektirdiğinin bilincindedir. Bu yüzden, KEİ bölgesinin küreselleşmeden elde edebileceği potansiyel yararlar, elverişli rekabet, düzenleme ve sosyal reformları hayata geçirme başarısına bağlı olacaktır. Eğitim ve öğretim, göç politikası, işgücü piyasası reformları ve sosyal koruma sisteminin yeniden şekillendirilmesi, öncelikle siyasi alanlar kabul edilmektedir.

5. Parlamenterler Asamble, KEİ üyesi devletlerin, bilhassa sosyal güvenliğin artırılması ile yoksulluk ve işsizlikle mücadele açısından sosyal politikalara daha fazla öncelik tanıyarak, ekonomik kalkınmayı sosyal sürdürülebilirliğe paralel olarak yürütme çabalarını olumlu karşılamaktadır. Parlamenterler Asamble, ayrıca, KEİ bölgesinde yakın zamanda görülen ekonomik büyümenin, bölgenin önemli beşeri sermayesinin her zamankinden çok güçlendirilmesine yer verdiğini ve gerektirdiğini vurgulamaktadır. KEİ üyesi devletler, bu muazzam kaynağa yatırım yaparak, küresel ekonomide rekabet edebilirliklerini arttırırken, insanların refahını da sağlayacaklardır.

6. Parlamenterler Asamble, bölgesel entegrasyon ve işbirliğinin, küresel entegrasyon için bir sıçrama tahtası olarak rolünü kabul etmektedir. KEİ içerisinde sosyal hedeflerin tesisi ve teşvikine dair daha fazla işbirliği, ortak değerlerin, menfaatlerin ve hedeflerin genişletilmesi için ve küresel tehditlere karşı ortak bir cevap oluşturma aracı olacaktır. Bu bağlamda BM Milenyum Kalkınma Hedefleri, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)’nün Uygun İş Gündemi ve AB Lizbon Stratejisi’ne paralel olarak, çalışma yasalarının yürürlüğe konması ve beşeri sermayenin geliştirilmesi, KEİ üyesi devletlerin yüksek öncelikli alanlarıdır.

7. Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenterler Asamblesi, bu bilgiler ışığında, KEİ üyesi devletlerin parlamentolarına ve hükümetlerine:

i. İnsanların yararına olan ekonomik politikalara sosyal bir boyut katarak, sürdürülebilir ve büyümeyi teşvik eden bir makroekonomik çerçeveyi *muhafaza etmelerini*;

ii. Hassas grupların - vasıfsız işçiler, yaşlı işçiler, okulu terk edenler, göçmenler, ülke içinde yerleri değiştirilmiş insanlar, engelliler, işsizler - istihdam olasılıklarını *arttırmalarını*;

iii. Eğitimde ve mesleki eğitimde daha geniş ekonomik ve sosyal kalkınma politikalarına tamamen entegre edilmiş sağlam politikalara *öncelik vermelerini*;

iv. Gerek işsizlere, gerekse teknolojik, sosyal ve ekonomik gelişmelerden dolayı geride kalma tehlikesi ile karşı karşıya olan çalışanlar için eğitim programlarını *teşvik etmelerini*;

v. Politikaların tasarlanmasında ve uygulanmasında üç taraflı organların varlığını *teşvik etmelerini* ve eğitim ihtiyaçlarının tanımlanmasına ve eğitim programlarının geliştirilmesine sosyal ortakları da *dâhil etmelerini*;

vi. Genç neslin eğitime *yatırım yapmalarını* ve çocukları okulda tutmak için çocuk yardımları sağlayarak, daha büyük fırsat eşitliğini *teşvik etmelerini*;

vii. Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki yeteneklerin geliştirilmesine *vurgu yapmalarını*;

- viii. İnternet üzerinden dahil olmak üzere, çocuklara karşı her tür suçları ortaya çıkartmak, önlemek ve yok etmek için *uygun tedbirler almalarını*;
- ix. Göçmenlerin, bilhassa kadın ve çocukların sosyal açıdan korunmasını sağlamak için yönetmelikler *çıkartmalarını*;
- x. Geri dönen göçmenlerin yerel işgücü piyasasına yeniden entegrasyonu için kullanılan mekanizmaları *detaylandırmalarını*;
- xi. İşsizlerin yurtdışındaki iş fırsatlarını araştırmalarını azaltmak ve beyin göçünü ortadan kaldırmak için, iş ve işçi bulma hizmetlerine erişimi *artırmalarını*;
- xii. İşgücü göçü potansiyelini, işgücünü güçlendirmek ve verimliliği artırmak için bir faktör olarak *değerlendirmelerini*;
- xiii. Örneğin etkili bir göç yönetimini geliştirmeye ve KEİ üyesi devletlerde işgücünün daha serbest hareket etmesi ile ilgili konulara yönelik, göç meselesinden sorumlu bir KEİ çalışma grubu oluşturarak, KEİ arasında göçe ilişkin işbirliğini *genişletmelerini*;
- xiv. KEİ bölgesinde KOBİ'lerin kalkınması ve bilhassa kadın girişimciliğinin teşvik edilmesi için işbirliğine *devam etmelerini ve bu işbirliğini genişletmelerini*;
- xv. Uygun vergi reformları ile işgücü piyasasının ve küçük işletmelerin resmileştirilmesini *teşvik etmelerini* ve herkes için uygun iş haklarını destekleyerek, işyerlerinin beyan edilmesini *teşvik etmelerini*;
- xvi. Artan ihtiyaçlara cevap verebilmek ve sosyal hizmetlerin kalitesini ve erişilebilirliğini sağlamak amacıyla sosyal korumaya ilişkin mevzuatları *yürürlüğe koymalarını* ve uygulamalarını *denetlemelerini*;
- xvii. Çalışma koşullarını *geliştirmelerini*, öncelikle yüksek mesleki riskler barındıran sektörlerde daha yüksek çalışma güvenliği ve sağlığı *sağlamalarını*;
- xviii. Sosyal ortaklık için yasal zemini *daha da güçlendirmelerini*, etkili ve kapsamlı bir sosyal diyalog için gerekli organizasyon ve kurumsal koşulları *yaratmalarını*;
- xix. Sivil toplum örgütlerinin faaliyetlerini ve sivil toplum örgütü ağlarının geliştirilmesini *teşvik etmelerini*;
- xx. AB ile Karadeniz Sinerjisi çerçevesinde yaratılan işbirliği imkanlarından en iyi şekilde yararlanmak amacıyla KEİ dahilinde sosyal kalkınmaya ilişkin işbirliğini *daha da geliştirmelerini*;

tavsiye eder.

8. Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenterler Asamblesi, KEİ Dışişleri Bakanları Konseyi'ni bu Tavsiye Kararı'nı dikkate almaya davet eder.